

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2016. gada 16. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 97/67/EK — 9. pants — Eiropas Savienības pasta pakalpojumi — Pienākums līdzfinansēt pasta nozares valsts regulatīvās iestādes darbības izmaksas — Apjoms

Lieta C-2/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Administratīvā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 17. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 7. janvārī, tiesvedībā

DHL Express (Austria) GmbH

pret

Post-Control-Kommission,

Bundesminister für Verkehr, Innovation und Technologie.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] (referents), tiesneši M. Bergere [*M. Berger*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *DHL Express (Austria) GmbH* vārdā – *P. Csoklich, Rechtsanwalt*,
- *Post-Control-Kommission* vārdā – *E. Solé*,
- Austrijas valdības vārdā – *C. Pesendorfer*, pārstāve,
- Beļģijas valdības vārdā – *J. Van Holm* un *S. Vanrie*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *A. Rubio González*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *R. Coesme*, pārstāvji,
 - Norvēģijas valdības vārdā – *I. Thue* un *J. T. Kaasin*, pārstāves,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun* un *P. Costa de Oliveira*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 16. marta tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīvas 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV 1998, L 15, 14. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīvu 2008/6/EK (OV 2008, L 52, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva 97/67”), 9. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *DHL Express (Austria) GmbH* (turpmāk tekstā – “*DHL*”) un *Post-Control-Kommission* (Pasta pakalpojumu kontroles komisija, Austrija) jautājumā par šīs pēdējās minētās lēmumu, ar kuru *DHL* ir noteikts pienākums līdzfinansēt *Rundfunk und Telekom Regulierungs-GmbH* (Pasta nozares regulatīvā iestāde, turpmāk tekstā – “*RTR*”) darbības izmaksas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2008/6 preambulas 27. un 28. apsvērumā ir noteikts:

“(27) Pasta pakalpojumu sniedzējiem var lūgt dot ieguldījumu vispārējā pakalpojuma finansēšanā gadījumos, ja ir paredzēts kompensāciju fonds. Lai noteiktu, kuriem uzņēmumiem būtu jāveic iemaksas kompensāciju fondā, dalībvalstīm būtu jāapsver, vai attiecīgo uzņēmumu sniegtos pakalpojumus, ņemot vērā to raksturojumu, tostarp pievienotās vērtības elementus, kā arī paredzēto izmantošanu un cenu veidošanu, no lietotāju viedokļa var uzskatīt par tādiem, kuri pieder pie vispārējā pakalpojuma, tā kā tie pietiekamā mērā ir savstarpēji aizstājami ar vispārējo pakalpojumu. Šiem pakalpojumiem nav obligāti jāaptver visi vispārējo pakalpojumu elementi, piemēram, ikdienas piegāde vai pilnīgs valsts pārklājums.

(28) Lai, nosakot šo uzņēmumu veicamo ieguldījumu dalībvalstī sniegtā vispārējā pakalpojuma izmaksu segšanā, ievērotu proporcionalitātes principu, dalībvalstīm būtu jāizmanto tādi pārskatāmi un nediskriminējoši kritēriji kā šo uzņēmumu ieguldījums darbībās, kas šajā dalībvalstī pieder pie vispārējā pakalpojuma. Dalībvalstis var prasīt, lai pakalpojumu sniedzēji, kuriem ir jāveic iemaksas kompensāciju fondā, ievieš attiecīgu uzskaites nošķiršanu, lai nodrošinātu fonda darbību.”
- 4 Šīs direktīvas preambulas 47. apsvērumā ir norādīts:

“Valstu regulatīvajām iestādēm joprojām varētu būt izšķirīga loma, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kur vēl nav pabeigta pāreja uz brīvu konkurenci. Saskaņā ar regulatīvo un operatīvo funkciju nošķiršanas principu dalībvalstīm būtu jāgarantē savas valsts regulatīvo iestāžu neatkarība, tādējādi nodrošinot šo iestāžu lēmumu neitralitāti. Šī neatkarības prasība neskar dalībvalstu institucionālo autonomiju un konstitucionālās saistības, un neitralitātes principu attiecībā uz dalībvalstu noteikumiem, kas

reglamentē īpašumu un īpašumtiesību sistēmu, kā to nosaka Līguma 295. pants. Valstu regulatīvo iestāžu rīcībā vajadzētu būt visiem tām uzticēto pienākumu izpildei vajadzīgajiem līdzekļiem, t.i., personālam, kompetencei un finanšu līdzekļiem.”

5 Direktīvas 97/67 2. panta 14. punktā ir noteikts:

“Šajā direktīvā tiek piemērotas šādas definīcijas:

[..]

14) “atļauja” ir jebkura atļauja, ar ko nosaka tiesības un pienākumus, kuri ir specifiski pasta nozarei, un kas ļauj uzņēmumiem sniegt pasta pakalpojumus un, attiecīgā gadījumā, izveidot un/vai ekspluatēt iestāžu tīklus šādu pakalpojumu sniegšanai, un kas var būt vispārēja atļauja vai individuāla licence saskaņā ar šādu definīciju:

— “vispārēja atļauja” – neatkarīgi no tā, vai to reglamentē ar noteiktas pakalpojumu “grupas licenci” vai ar vispārējiem tiesību aktiem un vai ar šādu reglamentāciju izvirza prasību par reģistrēšanas vai deklarēšanas procedūrām – ir atļauja, kas attiecīgajam uzņēmumam neuzliek pienākumu no attiecīgās valsts regulatīvās iestādes saņemt skaidru lēmumu pirms to tiesību izmantošanas, kuras izriet no atļaujas vai deklarācijas;

— “individuāla licence” ir atļauja, ko piešķirusi attiecīgās valsts regulatīvā iestāde un ar ko pasta pakalpojumu sniedzējam piešķir īpašas tiesības, vai ar ko uz šā uzņēmuma darbībām attiecina īpašus pienākumus, ar kuriem attiecīgos gadījumos papildina vispārējo atļauju, ja pasta pakalpojumu sniedzējs nevar izmantot attiecīgās tiesības, pirms tas ir saņēmis attiecīgās valsts regulatīvās iestādes lēmumu.”

6 Saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 19. punktu “pamatprasības” ir “vispārīgi iemesli, kas nav ekonomiski iemesli un kas var rosināt kādu dalībvalsti piemērot nosacījumus pasta pakalpojumu sniegšanai. Šie iemesli ir korespondences noslēpums, tīkla drošība saistībā ar bīstamu preču pārvadāšanu, nodarbinātības noteikumu ievērošana, sociālā nodrošinājuma shēmas, kas noteiktas normatīvajos vai administratīvajos aktos un/vai koplīgumos, par kuriem valsts līmenī panākta vienošanās starp sociālajiem partneriem saskaņā ar Kopienas un attiecīgās valsts tiesību aktiem, un – pamatotos gadījumos – datu aizsardzība, vides aizsardzība un reģionālā plānošana. Datu aizsardzība var ietvert personas datu aizsardzību, nosūtītās vai glabātās informācijas konfidencialitāti un privātās dzīves aizsardzību”.

7 Šīs direktīvas 7. panta 3. un 4. punktā ir paredzēts:

“3. Ja dalībvalsts konstatē, ka šajā direktīvā paredzētās vispārējā pakalpojuma saistības ir saistītas ar tīrajām [neto] izmaksām, kuras aprēķina, ņemot vērā I pielikumu, un ir negodīgs finansiālais slogs vispārējā pakalpojuma sniedzējam(-iem), tā var ieviest:

a) mehānismu, lai no valsts līdzekļiem nodrošinātu kompensāciju attiecīgajam(-iem) uzņēmumam(-iem); [vai]

b) mehānismu, lai vispārējā pakalpojuma saistību tīrās [neto] izmaksas sadalītu starp pakalpojumu sniedzējiem un/vai lietotājiem.

4. Ja tīrās [neto] izmaksas sadala saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis var izveidot kompensāciju fondu, kurus var finansēt no pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju maksājumiem un kurus šim nolūkam pārvalda no labumguvēja vai labumguvējiem neatkarīga struktūra. Dalībvalstis var

atļauju piešķiršanai saskaņā ar 9. panta 2. punktu pakalpojumu sniedzējiem piemērot nosacījumu, ka ir jāveic finanšu iemaksa minētajā fondā vai jāpilda vispārējā pakalpojuma saistības. Šādi drīkst finansēt 3. pantā izklāstītās vispārējā pakalpojuma sniedzēja(-u) saistības attiecībā uz vispārējo pakalpojumu.”

8 Šīs pašas direktīvas 9. pantā ir noteikts:

“1. Attiecībā uz pakalpojumiem, kas nepieder pie vispārējā pakalpojuma, dalībvalstis var ieviest vispārīgas atļaujas, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pamatprasību ievērošanu.

2. Attiecībā uz pakalpojumiem, kas pieder pie vispārējā pakalpojuma, dalībvalstis var ieviest atļauju procedūras, tostarp individuālas licences, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pamatprasību ievērošanu un nodrošinātu vispārējā pakalpojuma sniegšanu.

Piešķirot atļaujas, var:

- piemērot vispārējā pakalpojuma sniegšanas saistības,
- ja nepieciešams un ja tas ir pamatoti, piemērot prasības attiecībā uz attiecīgo pakalpojumu kvalitāti, pieejamību un izpildi,
- attiecīgā gadījumā noteikt pienākumu veikt finansiālu iemaksu 7. pantā minētajos izmaksu sadales mehānismos, ja vispārējā pakalpojuma sniegšana rada tīrās izmaksas un ir negodīgs finansiāls slogs saskaņā ar 4. pantu norādītajam(-iem) vispārējo pakalpojumu sniedzējam(-iem),
- attiecīgos gadījumos noteikt pienākumu finansiāli piedalīties 22. pantā minētās valsts regulatīvās iestādes darbības izmaksu segšanā,
- attiecīgā gadījumā noteikt pienākumu ievērot attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktos darba apstākļus.

Saistības un prasības, kas minētas pirmajā ievilkumā un 3. pantā, var piemērot vienīgi norādītajiem vispārējā pakalpojuma sniedzējiem.

Izņemot attiecībā uz uzņēmumiem, kas saskaņā ar 4. pantu ir norādīti kā vispārējā pakalpojuma sniedzēji, atļaujas nedrīkst:

- būt ierobežotas skaita ziņā,
- attiecībā uz vieniem un tiem pašiem vispārējā pakalpojuma elementiem vai attiecīgās valsts teritorijas daļām noteikt gan vispārējā pakalpojuma saistības, gan finansiālas iemaksas izmaksu sadales mehānismos [līdzfinansējumu],
- dublēt nosacījumus, ko uzņēmumiem piemēro saskaņā ar citiem attiecīgās valsts tiesību aktiem, kas nav saistīti ar nozari,
- piemērot tehniskus vai darbības nosacījumus, kas nav nepieciešami šajā direktīvā paredzēto pienākumu izpildei.

3. Procedūras, saistības un prasības, kas minētas 1. un 2. punktā, ir pārredzamas [pārskatāmas], pieejamas, nediskriminējošas, proporcionālas, precīzas un skaidras, iepriekš publiskas un pamatotas ar objektīviem kritērijiem. Dalībvalstis nodrošina to, ka pretendents dara zināmus atļaujas atteikuma vai pilnīgas vai daļējas atsaukšanas iemeslus, un nosaka pārsūdzēšanas procedūru.”

9 Saskaņā ar Direktīvas 97/67 22. pantu:

“1. Katra dalībvalsts norāda vienu vai vairākas pasta nozares valsts regulatīvās iestādes, kas ir juridiski nošķirtas un funkcionāli neatkarīgas no pasta operatoriem. Dalībvalstis, kas saglabā pasta pakalpojumu sniedzējus savā īpašumā vai kontrolē, nodrošina regulatīvo funkciju efektīvu nošķiršanu no darbībām, kas ir saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli.

Dalībvalstis informē Komisiju par valsts regulatīvajām iestādēm, ko tās ir norādījušas no šīs direktīvas izrietošo uzdevumu veikšanai. Dalībvalstis viegli pieejamā veidā publisko valsts regulatīvo iestāžu pienākumus, jo īpaši, ja šie pienākumi ir uzticēti vairāk nekā vienai struktūrai. Attiecīgos gadījumos saistībā ar kopējas ieinteresētības jautājumiem dalībvalstis nodrošina šo iestāžu apspriedes un sadarbību ar valsts iestādēm, kam ir uzticēta konkurences tiesību aktu un patērētāju tiesību aizsardzības aktu īstenošana.

2. Valsts regulatīvo iestāžu īpašs pienākums ir nodrošināt no šīs direktīvas izrietošo pienākumu izpildi, jo īpaši nosakot pārraudzības un reglamentējošas procedūras, lai nodrošinātu vispārējā pakalpojuma sniegšanu. Tām var uzdot arī nodrošināt atbilstību konkurences noteikumiem pasta nozarē.

Lai sekmētu šīs direktīvas piemērošanu attiecīgās esošajās struktūrās, valstu regulatīvās iestādes cieši sadarbojas un sniedz savstarpēju palīdzību.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts limenī pastāv efektīvi mehānismi, atbilstīgi kuriem ikvienam lietotājam vai pasta pakalpojumu sniedzējam, kuru skar valsts regulatīvās iestādes lēmums, ir tiesības pārsūdzēt šo lēmumu no iesaistītajām pusēm neatkarīgā pārsūdzības struktūrā. Kamēr tiek izskatīta šāda pārsūdzība, valsts regulatīvās iestādes lēmums paliek spēkā, ja vien pārsūdzības struktūra neizlemj citādi.”

Austrijas tiesības

10 *Bundesgesetz über die Einrichtung einer Kommunikationsbehörde Austria (“KommAustria”)* (Federālais likums par Austrijas Komunikāciju pārvaldes “Austria” (“KommAustria”) izveidi, turpmāk tekstā – “KOG”) 34. pantā par Austrijas regulatīvās iestādes finansējumu ir paredzēts:

“(1) [RTR] izmaksu, kas radušās 17. panta 2., 4. un 7. punktā norādīto uzdevumu izpildē saistībā ar “telekomunikāciju nozari”, finansējums tiek nodrošināts, pirmkārt, no līdzfinansējuma un, otrkārt, no federālā budžeta līdzekļiem. Subsīdiju no federālā budžeta, kuras ikgadējā summa ir EUR 2 miljoni, izmaksā [RTR] divās vienādās daļās attiecīgi 30. janvārī un 30. jūnijā. Pirms nākamā gada 30. aprīļa [RTR] iesniedz federālajam transporta, inovāciju un tehnoloģijas ministram ziņojumu par šo līdzekļu izmantojumu, kā arī gada pārskatu. Kopējais [RTR] izdevumu apmērs, uz kuru attiecas līdzfinansējums, nevar pārsniegt EUR 6 miljonus gadā. Attiecīgās summas samazinās vai palielinās, sākot no 2007. gada, atkarībā no 2005. gada patēriņa cenu indeksa, ko publicējis Austrijas Federālais statistikas birojs, izmaiņām vai to aizvietojošā iepriekšējā gada indeksa izmaiņām.

(2) Līdzfinansējuma izcelsme ir “telekomunikāciju nozare”. “Telekomunikāciju nozare” ietver pakalpojumu sniedzējus, kuriem atbilstoši [*Telekommunikationsgesetz 2003* (2003. gada Federālais likums par telekomunikācijām)] 15. pantam ir pienākums iesniegt deklarāciju, bet runa tomēr nav par piekļuves tīklam nodrošināšanu un saziņas pakalpojumu, kas paredzēti apraides izplatīšanai un papildu apraides pakalpojumiem, sniegšanu (līdzfinansējuma maksātāji).

(3) Līdzfinansējums tiek noteikts un iekasēts, pamatojoties uz attiecību starp katra maksātāja apgrozījumu un kopējo apgrozījumu konkrētajā nozarē, aprēķināšanu balstot uz kopējo apgrozījumu valsts iekšienē saistībā ar telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanu.

[..]

(13) Ja uzņēmums neizpilda vai nepareizi izpilda savu līdzfinansēšanas pienākumu, *Telekom-Control-Kommission* pieņem lēmumu par līdzfinansējuma maksājumiem. Tāpat arī pēc pieprasījuma lēmumā tiek konstatēta pārmaksa un atgādinājumi 12. punkta izpratnē.”

11 Atbilstoši *KOG* 34.a pantam:

“(1) [*RTR*] izmaksu, kas radušās 17. panta 3. un 4. punktā norādīto uzdevumu izpildē saistībā ar “pasta nozari”, finansējums tiek nodrošināts, pirmkārt, no līdzfinansējuma un, otrkārt, no federālā budžeta līdzekļiem. Subsīdiju no federālā budžeta, kuras ikgadējā summa ir EUR 200 000, izmaksā [*RTR*] divās vienādās daļās attiecīgi 30. janvārī un 30. jūnijā. Pirms nākamā gada 30. aprīļa [*RTR*] iesniedz federālajam transporta, inovāciju un tehnoloģijas ministram ziņojumu par šo līdzekļu izmantojumu, kā arī gada pārskatu. Kopējais [*RTR*] izdevumu apmērs, uz kuru attiecas līdzfinansējums, nevar pārsniegt EUR 550 000 gadā. Attiecīgās summas samazinās vai palielinās, sākot no 2012. gada, atkarībā no 2005. gada patēriņa cenu indeksa, ko publicējis Austrijas Federālais statistikas birojs, izmaiņām vai to aizvietojošā iepriekšējā gada indeksa izmaiņām.

(2) Līdzfinansējuma izcelsme ir “pasta nozare”. “Pasta nozare” ietver pasta pakalpojumu sniedzējus, kuriem ir pienākums iesniegt deklarāciju saskaņā ar *Postmarktgesetz* [Federālais likums par pasta nozari] 25. pantu vai kuri ir koncesijas turētāji saskaņā ar šī paša likuma 26. pantu.

(3) 34. panta 3.–15. punktu piemēro pēc analogijas, aizvietojot jēdzienu “Telekom-Control-Kommission” ar jēdzienu “Post-Control-Kommission”.

Pamatlietas rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

- 12 *DHL* ir uzņēmums, kas darbojas kurjeru un ātrpiegādes pakalpojumu jomā. Tādējādi tas it īpaši nodrošina paku, kas nepārsniedz 31,5 kg, kā arī papīra formātā drukātu sūtījumu un dokumentu saņemšanu, šķirošanu, transportēšanu un piegādi. Savu pakalpojumu papildināšanai *DHL* piedāvā papildvērtības pakalpojumus, tādus kā sūtījumu izsekojamība un piegādes termiņu garantēta ievērošana.
- 13 Ar 2012. gada 23. aprīļa lēmumu Pasta pakalpojumu kontroles komisija pieprasīja, lai *DHL RTR* izmaksu segšanai par laikposmu no 2011. gada 1. jūlija līdz 30. septembrim veiktu līdzfinansējuma iemaksas no tā paša gada 1. oktobra līdz 31. decembrim.
- 14 Šis lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz *KOG* 34. panta 9. un 13. punktu un 34.a pantu, kurā paredzēts, ka *RTR* darbības finansēšana tiek nodrošināta, pirmkārt, no līdzfinansējuma iemaksām, kuras maksā valsts tirgū strādājošie pasta pakalpojumu sniedzēji, un, otrkārt, no federālā budžeta līdzekļiem.
- 15 *DHL* apstrīdēja šo lēmumu iesniedzējtiesā.
- 16 Savas prasības pamatojumam *DHL* apgalvo, ka no Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtā ievilkuma izriet, ka tikai tiem uzņēmumiem, kas sniedz pakalpojumus saistībā ar vispārējo pakalpojumu, var tikt noteikts pienākums veikt *RTR* līdzfinansējuma iemaksas. Nosakot šādu pienākumu gan uzņēmumiem, kuri piedāvā savus pakalpojumus saistībā ar vispārējo pakalpojumu, gan tiem, kuri sniedz ar to nesaistītus pakalpojumus, ar *KOG* esot pārkāpta šī norma.

17 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* (Administratīvā tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Direktīva 97/67 [..], it īpaši tās 9. pants, nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru pasta pakalpojumu sniedzējiem ir pienākums līdzfinansēt valsts regulatīvās iestādes darbības izmaksas neatkarīgi no tā, vai tie sniedz vispārējos pakalpojumus?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:
 - a) Vai finansēšanas pienākuma pastāvēšanai pietiek ar to, ka attiecīgais pakalpojumu sniedzējs sniedz pasta pakalpojumus, kuri saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu ir jākvalificē kā vispārējā pakalpojuma daļa, lai gan tie pārsniedz obligāto vispārējo pakalpojumu minimumu atbilstoši šai direktīvai?
 - b) Vai attiecīgā uzņēmuma līdzfinansējuma iemaksu apmērs ir jāaprēķina tāpat, kā tiek aprēķinātas finanšu iemaksas kompensāciju fondā saskaņā ar minētās direktīvas 7. panta 4. punktu?
 - c) Vai prasība ievērot nediskriminācijas un samērīguma principus minētās direktīvas 7. panta 5. punkta izpratnē un “aizstājamības ar [vispārējo pakalpojumu]” ņemšana vērā Direktīvas 2008/6 [..] preambulas 27. apsvēruma izpratnē nozīmē, ka tiek atskaitītas apgrozījuma daļas, kas attiecināmas uz papildvērtības pakalpojumiem, tātad pasta pakalpojumiem, kuri nav kvalificējami kā pakalpojumi, kas pieder pie vispārējā pakalpojuma, tomēr ir ar to saistīti, un ka tās netiek ņemtas vērā apmēra aprēķinā?”

Par prejudiciāliem jautājumiem

Par pirmo prejudiciālo jautājumu

- 18 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietā, kurā visiem pasta nozares pakalpojumu sniedzējiem, ieskaitot tos, kuri nesniedz ar vispārējo pakalpojumu saistītus pakalpojumus, ir pienākums līdzfinansēt regulatīvo iestādi, kura atbild par šo nozari.
- 19 Vispirms ir jānorāda, ka, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās jēdzieni, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, mērķi. Savienības tiesību normas vēsturiskais konteksts arī var būt viens no tās interpretācijas elementiem (skat. spriedumu, 2015. gada 2. septembris, Surmačs, C-127/14, EU:C:2015:522, 28. punkts).
- 20 Šajā ziņā ir jāatgādina, pirmkārt, ka Direktīvas 97/67 9. panta 1. punktā dalībvalstīm attiecībā uz pasta nozares uzņēmumiem ir ļauts ieviest vispārīgas atļaujas saistībā ar pakalpojumiem, kas nepieder pie vispārējā pakalpojuma, bet šī panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzētas dalībvalstu tiesības ieviest atļaujas procedūras attiecībā uz pakalpojumiem, kas pieder pie vispārējā pakalpojuma.
- 21 Šīs direktīvas 9. panta 2. punktā ir uzskaitīti pienākumi, kuri var tikt attiecināti uz atļauju piešķiršanu, neprecizējot, uz kuru atļauju kategoriju – tām, kas attiecas uz pakalpojumiem, kuri pieder pie vispārējā pakalpojuma, vai tām, kas attiecas uz visu pasta nozari, – šī daļa attiecas.

- 22 Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas teksts tiktāl, ciktāl jēdziens “atļaujas”, kas tajā tiek izmantots, skaidri nenorāda uz šī panta 1. punktā norādīto režīmu, nedz arī uz tā 2. punkta pirmajā daļā paredzēto, neļauj pats par sevi noteikt, vai šī 9. panta 2. punkta otrās daļas dažādos ievilkumos uzskaitītie pienākumi attiecas uz visiem pasta pakalpojumiem vai tikai uz pienākumiem, kas pieder pie vispārējā pakalpojuma.
- 23 Otrkārt, no Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas struktūras analīzes izriet, ka šajā normā paredzētie pienākumi – atkarībā no konkrētā pienākuma – var tikt noteikti vai nu tikai tiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz vispārējo pakalpojumu vai pakalpojumu, kurš tiek uzskatīts par tādu, vai visiem pasta pakalpojumu sniedzējiem.
- 24 Faktiski, pirmkārt, šīs direktīvas 9. panta 2. punkta trešajā daļā ir skaidri paredzēts, ka saistības un prasības, kas minētas šī 9. panta 2. punkta otrās daļas pirmajā ievilkumā, var tikt piemērotas vienīgi norādītajiem vispārējā pakalpojuma sniedzējiem šīs pašas direktīvas 4. panta izpratnē.
- 25 Turklāt Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas trešajā ievilkumā dalībvalstīm ir atļauts uz atļaujas piešķiršanu attiecināt pienākumu veikt iemaksas kompensācijas fondā, kas paredzēts šīs direktīvas 7. panta 4. punktā. Šādi izteikta, šī norma tieši neattiecas uz vispārējā pakalpojuma sniedzējiem. Tomēr no šīs direktīvas 7. panta 3. punkta izriet, ka iespēja dalībvalstīm izveidot šādu fondu ir saistīta ar to tiesībām ieviest vispārējā pakalpojuma saistību neto izmaksu sadales mehānismu, ja tas ir nesamērīgs slogs pakalpojuma sniedzējiem. Galvenokārt no Direktīvas 2008/6 par pasta pakalpojumu sniedzēju pienākumu līdzfinansēt universālo pakalpojumu, ja ir paredzēts kompensācijas fonds, preambulas 27. apsvēruma skaidri izriet, ka, lai noteiktu, kuriem uzņēmumiem būtu jāveic iemaksas kompensāciju fondā, dalībvalstīm būtu jāapsver, vai attiecīgo uzņēmumu sniegtie pakalpojumi no lietotāju viedokļa var tikt uzskatīti par tādiem, kuri pieder pie vispārējā pakalpojuma.
- 26 Otrkārt, Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas otrajā ievilkumā dalībvalstīm ir atļauts atļauju piešķiršanā piemērot prasības attiecībā uz attiecīgo pakalpojumu kvalitāti, pieejamību un izpildi. Nepastāvot precizējumiem par pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šis pienākums, jāuzsver, tāpat kā ģenerālvokāts to ir darījis savu secinājumu 42. punktā, ka no Direktīvas 2008/6 sagatavošanas darbiem izriet, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis atcelt ne tikai pēdējos šķēršļus pilnīgai tirgus atvēršanai konkrētiem universālā pakalpojuma sniedzējiem, bet arī visus citus šķēršļus pasta pakalpojumu sniegšanai. Nepastāvot norādēm par pretējo un ņemot vērā aplūkojamā pienākuma raksturu, izrādās, ka visiem pasta pakalpojumu sniedzējiem var tikt uzlikts Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas otrajā ievilkumā minētais pienākums.
- 27 Tāpat Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas piektajā ievilkumā dalībvalstīm ir atļauts uz atļaujas piešķiršanu attiecināt pienākumu ievērot attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktos darba apstākļus. Taču, kā pareizi norāda Austrijas valdība, šīs normas šaura interpretācija – it kā tā neattiektos uz vispārējā pakalpojuma sniedzējiem – nav pieņemama, jo šīs direktīvas 9. panta 1. punktā ir noteikts, ka attiecībā uz pakalpojumiem, kas nepieder pie vispārējā pakalpojuma, dalībvalstis var ieviest vispārīgas atļaujas, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu minētās direktīvas 2. panta 19. punktā noteikto pamatprasību ievērošanu, kuras ietver valsts tiesībās paredzēto darba apstākļu ievērošanu.
- 28 Tādējādi, no Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas struktūras analīzes izriet, ka šajā normā izmantotais jēdziens “atļaujas” apzīmē gan šī panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētās atļaujas, gan tās, kas minētas šī panta 1. punktā.
- 29 Treškārt, attiecībā uz Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtajā ievilkumā paredzēto konkrēto pienākumu līdzfinansēt regulatīvo iestādi, kas atbild par pasta nozari, un par ko ir pirmais prejudiciālais jautājums, ir jānorāda, ka valsts regulatīvajām iestādēm piekrietošā darbība attiecas uz visu pasta nozari, nevis tikai uz to pakalpojumu sniedzējiem, kuri pieder pie vispārējā pakalpojuma.

- 30 Šīs direktīvas 22. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis norāda vienu vai vairākas pasta nozares valsts regulatīvās iestādes. Šī panta 2. punktā ir noteikts, ka šīm iestādēm ir īpašs pienākums nodrošināt no šīs direktīvas izrietošo pienākumu izpildi, jo īpaši nosakot pārraudzības un reglamentējošas procedūras, lai nodrošinātu vispārējā pakalpojuma sniegšanu. Tomēr šajā normā ir arī paredzēts, ka šīm pašām iestādēm var arī tikt uzdots nodrošināt atbilstību konkurences noteikumiem visā pasta nozarē.
- 31 Līdz ar to, kā ģenerālvokāts uzsver savu secinājumu 46. punktā, tā kā Savienības likumdevējs ir vēlējis, lai no valsts regulatīvajām iestādēm piešķirtās lomas un uzdevumiem labumu gūtu visi pasta nozares dalībnieki, Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka pienākums līdzfinansēt minēto iestāžu darbību var tikt uzlikts visiem uzņēmumiem, kuri sniedz pasta pakalpojumus.
- 32 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 97/67 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietā, kurā visiem pasta nozares pakalpojumu sniedzējiem, ieskaitot tos, kuri nesniedz ar vispārējo pakalpojumu saistītus pakalpojumus, ir paredzēts pienākums līdzfinansēt regulatīvo iestādi, kura atbild par šo nozari.

Par otro jautājumu

- 33 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 34 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 15. decembra Direktīvas 97/67/EK par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Direktīvu 2008/6/EK, 9. panta 2. punkta otrās daļas ceturtais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietā, kurā visiem pasta nozares pakalpojumu sniedzējiem, ieskaitot tos, kuri nesniedz ar vispārējo pakalpojumu saistītus pakalpojumus, ir paredzēts pienākums līdzfinansēt regulatīvo iestādi, kura atbild par šo nozari.

[Paraksti]